

UDKAST af 4. januar 2023

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser
og almen voksenuddannelse m.v.
(Afstandszoner i skoleåret 2023/24)

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksen-
uddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1182 af 17. august 2022, foreta-
ges følgende ændring:

1. Efter § 11 k indsættes:

»§ 11 l. For fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 er alle zoner uan-
set § 11 d, stk. 2, afstandszoner, og ansøgerne inddeles uanset § 11 e, stk. 1,
ikke i lav-, mellem- og højindkomstkategori.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. februar 2023.

Stk. 2. § 11 l som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, ophæves den [1. januar
2024].

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkt
 - 3.1. Afstandszoner
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
- 5 Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne
6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Klimamæssige konsekvenser
10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
11. Forholdet til EU-retten
12. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
13. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås den ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel justeret, således at alle zoner er afstandszoner, og at alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser dermed fordeles efter

reglerne for fordeling i afstandszoner. Der er tale om en midlertidig ordning, som kun gælder for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24.

2. Lovforslagets baggrund

Ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser blev det i relation til elevfordeling fastlagt, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning er størst, fordeles ansøgerne på baggrund af forældrenes indkomst, således at disse ansøgere fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hører til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid. I alle andre dele af landet fordeles ansøgerne med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid.

Af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark« fremgår det, at regeringen vil »Tilbagerulle aftalen om elevfordeling fra juni 2021, så kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere er gældende. Der skal i stedet fordeles efter transporttid. Regeringen vil gå videre med de tiltag, der sigter efter, at gymnasier i de mindre befolkede områder ikke lukker. Regeringen vil præsentere en ny model, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer.«.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Afstandszoner

3.1.1. Gældende ret

Elevfordeling til de gymnasiale ungdomsuddannelser er reguleret i kapitel 3 under "Elevfordeling" i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelse og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1182 af 17. august 2022.

Af § 11 b, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelse og almen voksenuddannelse, fremgår det, at Styrelsen for It og Læring til brug for beregninger, herunder af indkomstkategorier, zonetyper og ansøgernes placering i indkomstgrupper, indhenter oplysninger om ansøgernes forældres indkomst hos told- og skatteforvaltningen.

UDKAST

Af § 11 c, stk. 1, 1. pkt., fremgår det, at Styrelsen for IT og Læring som databehandler stiller en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og tekniske studentereksamen, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og pre-ib.

Af § 11 d, stk. 1, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren opdeler landet i geografisk sammenhængende zoner. Zonerne skal afgrænses således, at ingen kommune geografisk henhører under mere end en zone. En zone er, jf. bestemmelsens stk. 2, en fordelingszone, når forskellen mellem forældreindkomsten for tilgæede elever på mindst en af de gymnasiale uddannelser på institutioner, hvis institutionerne ikke har afdelinger, eller afdelinger i zonen og forældreindkomsten for elever med bopæl i zonen, som er tilgæet en gymnasial uddannelse, overstiger en grænse, som fastsættes af børne- og undervisningsministeren. Øvrige zoner er afstands-zoner. Børne- og undervisningsministeren er, jf. bestemmelsens stk. 3, bemyndiget til at kunne fastsætte nærmere regler om zoneopdelingen, herunder hvornår en zone bliver afstands- og fordelingszone, hvornår en zone skifter status, og hvordan forældreindkomst opgøres. Grænsen efter § 11 d, stk. 2, er fastsat til 35 pct. i bekendtgørelse af 29. august 2022 om kapacitetsfastsættelse, zoner og profilgymnasier for de gymnasiale uddannelser.

Af § 11 e, stk. 1, fremgår det, at Styrelsen for It og Læring på regionernes vegne inddeler ansøgerne i lav-, mellem- og højindkomstkategori på baggrund af forældreindkomst. Lavindkomst-kategorien består af ansøgere, der er blandt de 25 pct. med de laveste forældreindkomster. Mellemindkomst-kategorien består af ansøgere, der er blandt de 50 pct. med de mellemste forældreindkomster. Højindkomst-kategorien består af ansøgere, der er blandt de 25 pct. med de højeste forældreindkomster. Ansøgere, som er fyldt 20 år eller fylder 20 år i det kalenderår, hvor ansøgeren søger om optagelse, samt ansøgere, for hvem der ikke kan indhentes oplysninger om forældreindkomst hos told- og skatteforvaltningen, placeres i mellemindkomst-kategorien uanset den faktiske forældreindkomst. Af stk. 2, fremgår det, at i fordelingszoner, jf. § 11 d, stk. 2, opgøres for hver uddannelse, hvor stor en andel af førsteprioritetsansøgere til den pågældende uddannelse med bopæl i zonen der er i henholdsvis lav-, mellem- og højindkomst-kategorien.

Af § 11 f, stk. 1, fremgår det, at forældreindkomsten består af personlig indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af

UDKAST

indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før de deri nævnte bundfradrag og fradrag for grundbeløb, og med tillæg af aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 2. I indkomsten fradrages, i det omfang det fremgår af årsopgørelsen, jf. stk. 2, førtidig udbetaling af feriemidler efter § 17 a i lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler. Forældreindkomsten opgøres, jf. bestemmelsens stk. 2, på grundlag af oplysninger i årsopgørelsen for det indkomstår, som ligger 2 år forud for det skoleår, ansøgningen vedrører.

Af § 11 g, stk. 1, fremgår det, at ansøgere, der som førsteprioritet har en gymnasial ungdomsuddannelse i en fordelingszone, skal angive et minimumantal uddannelsesønsker i prioriteret rækkefølge, jf. regler udstedt i medfør af stk. 5. Et uddannelsesønske er en kombination af en uddannelse og en afdeling. Af stk. 2 fremgår det, at ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 3-5 og §§ 11 h og 11 i. Førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede. Af stk. 3 fremgår det, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller afdeling, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres andenprioritet. Ansøgere, som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller afdeling forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 5. Af stk. 4 fremgår det, at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej. Børne- og undervisningsministeren fastsætter, jf. bestemmelsens stk. 5, nærmere regler om procedure, antal uddannelsesønsker i fordelingszoner, forrang for visse elevgrupper og opgørelse af transporttid.

Af § 11 h, stk. 1, fremgår det, at på institutioner og afdelinger i afstandszoner får alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller afdeling som førsteprioritet, reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis institutionen eller afdelingen ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage. Hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har kapacitet til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen,

UDKAST

bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen. Ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 11 g, stk. 2. 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til efterfølgende prioriteter. Af stk. 2 fremgår det, at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 4. Hvis institutionen eller afdelingen ligger i en fordelingszone, kan en ansøger kun få reserveret plads i den del af institutionens eller afdelingens kapacitet, som er forbeholdt den indkomstkategori, ansøgeren er placeret i. Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller afdeling efter 1. pkt.

Af § 11 i, stk. 1, fremgår det, at på institutioner eller afdelinger i fordelingszoner bliver kapaciteten på den enkelte uddannelse opdelt i tre dele. En del er forbeholdt ansøgere i lavindkomstkategorien, en del er forbeholdt ansøgere i mellemindkomstkategorien, og en del er forbeholdt ansøgere i højindkomstkategorien. Fordelingen af kapaciteten svarer til indkomstfordelingen i de tre indkomstkategorier for den pågældende uddannelse i den zone, institutionen eller afdelingen ligger i. En ansøger kan kun få reserveret plads i den del af institutionens eller afdelingens kapacitet, som er forbeholdt den indkomstkategori, ansøgeren er placeret i. Dette gælder dog ikke for Sankt Annæ Gymnasium. Af stk. 2 fremgår det, at på institutioner eller afdelinger i fordelingszoner får alle ansøgere, som har institutionen eller afdelingen som førsteprioritet, reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis der ikke er flere ansøgere i den indkomstkategori, som ansøgeren tilhører, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage i denne indkomstkategori. Hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har plads til at optage inden for ansøgernes indkomstkategori, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen inden for ansøgernes indkomstkategori, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen. Ansøgere, som ikke får en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 11 g, stk. 2. 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af

UDKAST

ansøgere til efterfølgende prioriteter. Af stk. 3 fremgår det, at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 2, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 4. Hvis institutionen eller afdelingen ligger i en fordelingszone, kan en ansøger kun få reserveret plads i den del af institutionens eller afdelingens kapacitet, som er forbeholdt den indkomstkategori, ansøgeren er placeret i. Børne- og undervisningsministeren kan for enkelte institutioner eller afdelinger beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til disse institutioner eller afdelinger efter 1. pkt.

For så vidt angår udbud af gymnasiale ungdomsuddannelser på institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det af § 34 a, stk. 6, at § 8, stk. 2-4 og 6, om kapacitetsfastsættelse, § 8 b om flytning af kapacitet og §§ 11 b-12 og 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

3.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedrørende kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser trådte en ny elevfordelingsmodel i kraft. Hovedelementerne i den i den forbindelse indførte elevfordelingsmodel er, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning er størst, fordeles ansøgerne på baggrund af forældrenes indkomst således, at disse ansøgere fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hører til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid (fordelingszoner). I alle andre dele af landet fordeles ansøgere med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid (afstandszoner).

Samtidig blev der indført en central styring af institutionernes kapacitet (antal elevpladser) samt en minimumskapacitet for en institution på 84 elever.

UDKAST

Kapaciteten for den enkelte institution (dvs. antallet af elever, som institutionen kan optage) fastsættes centralt af ministeriet de første tre år og derefter af regionerne.

Det foreslås som følge af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark«, at den ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel justeres, således at alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser til skoleåret 2023/24 fordeles efter fordelingskriterierne for afstandszone, dvs. at prioriteter og transporttid anvendes som fordelingskriterier i hele landet. Konkret foreslås det at ske ved at gøre alle zoner til afstandszone. Ved at gøre alle zoner til afstandszone afskaffes kriteriet vedrørende forældrenes indkomst.

Den foreslåede ordning vil medføre, at de grundlæggende kriterier i hele landet vil være ansøgenes prioriteter og transporttid, hvis der er flere ansøgere til en institution, end institutionen har kapacitet til at optage.

Der vil være tale om en midlertidig ordning, som med dette lovforslag kun vil gælde for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24. Den midlertidige ordning vil imidlertid være med henblik på en efterfølgende varig afskaffelse af kriteriet vedrørende forældrenes indkomst, som vil blive implementeret ved et senere lovforslag, som forventes fremsat, så det kan have virkning fra fordeling til skoleåret 2024/25.

Der foreslås ikke ændret ved de øvrige elementer i elevfordelingsmodellen, som de fremgår af lov nr. 2532 af 22. december 2021 og lov nr. 880 af 21. juni 2022. Mulighederne for central kapacitetsstyring og minimumskapaciteter fastholdes således. Som konsekvens af det foreslåede om, at forældreindkomst ikke vil indgå som kriterium i fordelingen af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil der dog i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen for de enkelte institutioner og afdelinger ikke blive taget hensyn til, om kapaciteterne for det pågældende år kan understøtte en balanceret elevsammensætning målt på forældreindkomst og herkomst på institutionerne og afdelingerne eller på omkringliggende institutioner eller afdelinger. Der er endvidere en række afledte konsekvenser af det foreslåede i forhold til enkelte elementer i den aftalte model, jf. nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 1.

De erhvervsgymnasiale uddannelser vil også fortsat være omfattet af reglerne om elevfordeling og kapacitetsfastsættelse.

Det bemærkes, at det af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark« fremgår, at kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere skal være gældende, og at der i stedet skal fordeles efter

transporttid. Det fremgår endvidere, at regeringen vil præsentere en ny model, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer. Det er på den baggrund hensigten, at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som kriterium, så det kan have virkning fra fordeling til skoleåret 2024/25. Derudover er det hensigten, at der senere vil blive fremsat et lovforslag med henblik på en langsigtet model, der modvirker en skæv elevsammensætning.

For nærmere om den foreslåede justering henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

4. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed er reguleret af forvaltningsloven.

Ved videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed finder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, jf. forvaltningslovens § 28. Den behandling af personoplysninger, Styrelsen for It og Læring og regionerne efter gældende ret vil skulle foretage i medfør af §§ 11 b-c, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., skal ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Forholdet til databeskyttelseslovgivningen i relation til den gældende elevfordelingsordning, jf. §§ 11b-11k i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., er beskrevet i bemærk-

ningerne til lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser, jf. Folketingstidende 2021-22, A, L 157 som fremsat, side 26.

Som følge af det med lovforslaget foreslåede vil oplysninger om forældreindkomst ikke indgå i elevfordelingsmekanismen, jf. § 11 c i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., for skoleåret 2023/24.

Herudover ændres der ikke ved behandlingen af personoplysninger i forbindelse med elevfordelingen.

5. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne

Med lovforslaget foreslås en justering af rammerne for den elevfordelingsmodel, der blev etableret ved lov nr. 880 af 21. juni 2022. Der ændres med dette lovforslag ikke ved den stramme kapacitetsstyring og minimumskapacitet, som blev indført i forbindelse med lov nr. 880 af 21. juni 2022. Det er på den baggrund Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at dette lovforslag ikke i væsentlig grad vil påvirke de positive konsekvenser, herunder for landdistrikterne, som lov nr. 880 af 21. juni 2022 skulle bidrage til.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget om midlertidig ordning, som kun gælder for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil ikke indebære økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Det er således Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at staten og regionerne kan afholde udgifterne dertil inden for de økonomiske rammer, som blev fastsat i forbindelse med den elevfordelingsmodel, der blev etableret ved lov nr. 880 af 21. juni 2022.

Den foreslåede midlertidige ordning, hvor ingen elever fordeles efter forældreindkomst i de større byer, vil dog kræve mindre it-mæssige tilpasninger i Styrelsen for It- og Lærings it-systemer, som vurderes at kunne afholdes inden for de afsatte midler til it-understøttelse af de nugældende regler.

I forhold til efterlevelse af principperne for digitaliseringsklar lovgivning er det i lighed med lov nr. 880 af 21. juni 2022 fortsat Børne- og Undervisningsministeriets vurdering, at lovforslaget efterlever de syv principper

herfor. For en gennemgang af principperne for digitaliseringsklar lovgivning i relation til den gældende elevfordelingsmodel henvises til forarbejderne til lov nr. 880 af 21. juni 2022, jf. Folketingstidende 2021-22, Tillæg A, L 157 som fremsat, side 29.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes på denne baggrund ikke at være relevante for de konkrete ændringer i lovforslaget.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

It-mæssigt åbnes der sædvanligvis op for at kunne ansøge om optagelse til en ungdomsuddannelse medio januar, og fristen for ansøgning til ungdomsuddannelser, 10. klasse og efterskoler er normalt den 1. marts i det år, hvor ansøger ønsker at starte på sin uddannelse.

Lovforslaget vil indebære, at perioden, i hvilken ansøgere kan søge om optagelse til en ungdomsuddannelse i foråret 2023 bliver kortere end hidtidige år, og at ansøgningsfristen bliver udskudt. Afkortning og udskydelse af ansøgningsfristen er nødvendig, hvis ændringerne skal kunne nå at finde anvendelse for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24. Det vil omfatte alle ansøgere til alle ungdomsuddannelser, ikke kun ansøgere til de gymnasiale uddannelser. Erhvervsuddannelserne og 10. klasse, herunder efterskoler, omfattes således blandt andet af den afkortede ansøgningsperiode og den udskudte ansøgningsfrist.

Den afkortede og udskudte ansøgningsfrist ændrer ikke på, at ansøgere til de gymnasiale uddannelser skal have søgt rettidigt inden for ansøgningsfristen, hvis de skal kunne have retskrav på at blive optaget på en gymnasial uddannelse, jf. reglerne i §§ 7-10 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Lovforslaget har derudover ingen væsentlige administrative konsekvenser for borgerne.

9. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

UDKAST

12. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

[Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: ...]

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Mindre it-mæssige tilpasninger. Udgifterne hertil vil kunne afholdes inden for allerede afsatte midler.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Afkortning og udskydelse af ansøgningsfristen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

UDKAST

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej x
--	----	--------------

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er tale om en ny bestemmelse i kapitel 3 i lov om institutioner for almen­gymnasiale uddannelser og almen voksen­uddannelse m.v.

Det foreslås, at der efter § 11 k indsættes en ny § 11 l, hvoraf det fremgår, at for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 er alle zoner uanset § 11 d, stk. 2, afstands­zoner, og ansøgerne inddeles uanset § 11 e, stk. 1, ikke i lav-, mellem- og højindkomstkategori.

Det foreslåede vil indebære en midlertidig fravigelse af den ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel. Da alle zoner i forbindelse med fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 gøres til afstands­zoner, og der således ikke vil være fordelings­zoner, afskaffes ansøgernes forældres indkomst dermed som fordelings­kriterium i den pågældende periode. Som konsekvens heraf vil ansøgere til det pågældende skoleår heller ikke skulle inddeles i indkomstkategorier ud fra deres forældres indkomst.

Det betyder, at det grundlæggende fordelings­kriterium til skoleåret 2023/24 ud over ansøgernes prioriteter vil være transporttid i hele landet, hvis der er flere ansøgere til en institution, end institutionen har kapacitet (elevpladser) til at optage. Konkret vil alle ansøgere, som er omfattet af elevfordelings­modellen, således for skoleåret 2023/24 blive fordelt efter § 11 h i lov om institutioner for almen­gymnasiale uddannelser og almen voksen­uddannelse m.v. Dette gælder også for ansøgere til de erhvervsgymnasiale uddannelser, jf. henvisningen i § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for almen­gymnasiale uddannelser, hvoraf fremgår, at §§ 11 b-12 og 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almen­gymnasiale uddannelser og almen voksen­uddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede om, at alle zoner uanset § 11 d, stk. 2, er afstands­zoner ved fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil indebære, at uanset hvilken

UDKAST

forskel der måtte være mellem forældreindkomsten for tilgæede elever på mindst en af de gymnasiale uddannelser på institutioner eller afdelinger i zonen og forældreindkomsten for elever med bopæl i zonen, som er tilgået en gymnasial uddannelse, så vil alle zoner ved fordeling af elever til skoleåret 2023/24 være afstandszoner.

Det foreslåede om, at ansøgerne uanset § 11 e, stk. 1, ikke inddeles i lav-, mellem- og højindkomstkategori, vil indebære, at Styrelsen for It og Læring ikke til brug for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 på regionernes vegne vil inddele ansøgerne i lav-, mellem- og højindkomstkategori på baggrund af forældreindkomst. Da der ikke vil være fordelingszoner til fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil det foreslåede som afledt konsekvens også indebære, at det ikke efter § 11 e, stk. 2, i nogen zoner vil blive opgjort for hver uddannelse, hvor stor en andel af 1.-prioritetsansøgere til den pågældende uddannelse med bopæl i zonen der er i henholdsvis lav-, mellem- og højindkomstkategorien.

Det foreslåede vil derudover medføre yderligere en række afledte konsekvenser i forhold til andre bestemmelser i loven for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24.

Det foreslåede om, at alle zoner er afstandszoner ved fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 vil således have den konsekvens, at der ikke er nogen ansøgere til skoleåret 2023/24, der vil skulle angive et bestemt antal uddannelsesønsker efter lovens § 11 g, stk. 1, da dette kun gælder for ansøgere, der som førsteprioritet har en gymnasial uddannelse i en fordelingszone.

Det foreslåede om, at alle zoner er afstandszoner ved fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil endvidere indebære, at ingen ansøgere til skoleåret 2023/24 vil blive fordelt efter § 11 i, som fastsætter reglerne om fordeling af ansøgere i fordelingszoner. Som konsekvens heraf vil der for optag til det pågældende skoleår heller ikke blive foretaget en opdeling af kapaciteten i tre dele forbeholdt hhv. lav-, mellem- og højindkomstkategori på nogen institutioner eller afdelinger. Det betyder, at der ikke vil være nogen ansøgere, som til skoleåret 2023/24 får reserveret en plads på baggrund af deres forældres indkomst.

Det er hensigten, at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som kriterium, så det kan have virkning fra fordeling til skoleåret 2024/25. Derudover er det hensigten, at der senere vil blive

UDKAST

fremsat et lovforslag med henblik på en langsigtet model, der modvirker en skæv elevsammensætning.

Uanset det foreslåede vil Styrelsen for It og Læring også for ansøgere til skoleåret 2023/24 kunne indhente oplysninger om ansøgenes forældres indkomst hos told og skatteforvaltningen efter lovens § 11 b, stk. 2. Oplysningerne om ansøgenes forældreindkomst vil bl.a. kunne blive brugt til beregninger af zonetyper til optaget til skoleåret 2024/25. Henset til at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som fordelingskriterium, så det kan have virkning fra fordeling til skoleåret 2024/25, forventes det imidlertid ikke at blive relevant at indhente forældreindkomstoplysninger for ansøgere til skoleåret 2023/24. Oplysninger om forældreindkomst vil ikke blive brugt til at fordele ansøgere i fordelingszoner til skoleåret 2023/24, jf. ovenfor.

Det fremgår af lovens § 11 a, stk. 2, at regionsrådet i forbindelse med behandling af en ansøgning om at blive profilgymnasium skal lægge vægt på, i hvilket omfang en godkendelse kan resultere i en skævvridning af elevsammensætningen eller elevsøgningen og løbende monitorere, om godkendte profilgymnasier og de omkringliggende institutioner og afdelinger får en skæv elevsammensætning. Regionsrådets frist for at give meddelelse til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet om godkendelse af profilgymnasier med virkning for skoleåret 2023/24 var den 15. december 2022. Da processen med godkendelse af profilgymnasier for skoleåret 2023/24 således er afsluttet, vil det i dette lovforslag foreslåede om, at alle zoner ved fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24 er afstandszone, ikke få afledte konsekvenser for regionsrådenes godkendelse af profilgymnasier til skoleåret 2023/24.

At alle zoner for skoleåret 2022/23, jf. det foreslåede, gøres til afstandszone, vil heller ikke få afledte konsekvenser for de private gymnasier, der jf. § 8 b, stk. 1 og 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser er underlagt et tilskudsloft. Dette følger af, at ingen private gymnasier overgår fra at være beliggende i en fordelingszone til at være beliggende i en afstandszone i henhold til § 11 d, stk. 2 og 3, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og således ikke vil være omfattet af nævnte § 8 b, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1 i de almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 15. februar 2023.

Det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt vil indebære, at fordelingen til skoleåret 2023/24 i alle zoner vil ske efter de grundlæggende fordelingskriterier for afstandszoner, dvs. prioritet og transporttid.

Det foreslås i *stk. 2*, at § 11 l i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, ophæves den [1. januar 2024].

Den foreslåede ophævelse vil indebære, at de bestemmelser (§ 11 d, stk. 2, og § 11 e, stk. 1, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.), som efter det foreslåede § 11 l sættes ud af kraft for skoleåret 2023/24, igen finder anvendelse. Fra den 1. januar 2024, dvs. for optag til skoleåret 2024/25, vil fordelingen af elever til de gymnasiale ungdomsuddannelser i fordelingszoner således ske med udgangspunkt i prioritet og forældrenes indkomst, jf. lovens § 11 i. Det bemærkes dog, at det fremgår af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark«, at kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere skal være gældende, og at regeringen vil præsentere en ny model, der modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer. Det er på den baggrund hensigten, at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som kriterium, så det kan have virkning fra fordeling til skoleåret 2024/25. Derudover er det hensigten, at der senere vil blive fremsat et lovforslag med henblik på en langsigtet model, der modvirker en skæv elevsammensætning.

Det bemærkes, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, da loven, som foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget ved kgl. anordning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbe-kendtgørelse nr. 1182 af 17. august 2022, foretages følgende ændring:</p>
	<p>1. Efter § 11 k indsættes:</p> <p style="padding-left: 2em;">»§ 11 l. For fordeling af ansø-gere til skoleåret 2023/24 er alle zo-ner uanset § 11 d, stk. 2, afstands-zoner, og ansøgerne inddeles uan-set § 11 e, stk. 1, ikke i lav-, mel-lem- og højindkomstkategori.«</p>